

Hvordan løser vi det dilemma? Det gør vi ved at gå over til den britisk-irske model, hvor vi altså får en ret til at vælge til, hvor vi ønsker det fra dansk side. Det er grunden til det.

Til sidst vil jeg så blot sige, at jeg synes, det har være velgørende, at Dansk Folkeparti som et ledende nejparti såvel i går som i dag har slået fast, at konsekvensen af et nej i praksis må være, at vi beder om udmeldelse af det EU, vi kender i dag.

Dansk Folkepartis leder, fru Pia Kjærsgaard, har sagt det meget tydeligt. Hr. Thulesen Dahl har i dag med nogen modvilje alligevel sagt det samme. Hr. Thulesen har udtrykt det sådan, at vi skal bevare medlemskabet på det nuværende grundlag. Jo tak, men verden ændrer sig altså. Antallet af parlamentsmedlemmer ændrer sig, Det Europæiske Råds måde at arbejde på ændrer sig, Kommissionen bliver organiseret på en ny måde, vi går over til at træffe flere afgørelser ved kvalificeret flertal. Hvordan i alverden vil hr. Thulesen Dahl have, at vi ikke kan være med i det, men skal være med på det nuværende grundlag, uden at vi helt skal ud? Det hænger simpelt hen bare ikke sammen, så såvel det, fru Pia Kjærsgaard har sagt, som det, hr. Thulesen Dahl har sagt, kan kun forstås på én måde: Et nej til traktaten er det samme som at anmode om, at vi skal melde os ud af EU.

Kl. 15.25

Jeg glæder mig over at kunne konstatere her ved debattens afslutning, at som det tegner sig – nu er forhandlingerne om traktaten jo ikke slut – så er der jo et flertal på 134 mandater, der allerede nu tilkendegiver, at de vil anbefale et ja til den nye traktat. Det er tre fjerdedele af Folketingets medlemmer, det må man sige er et meget bredt flertal, og såvel SF som Kristeligt Folkeparti har jo udtrykt sig på en måde, som i alle tilfælde åbner en mulighed for, at de to partier på et tidspunkt, når de har set det endelige resultat, vil kunne tilslutte sig et ja. Så jeg synes, at der tegner sig en pæn bredde bag en anbefaling af, at vi kan skabe denne ramme for den historiske genforening af Øst og Vest og dermed opfyldelsen af mange europæeres drøm.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg vil også godt takke for en god debat, og jeg vil starte ved det fundamentale, den diskussion, der har været om kristendommen.

Der synes jeg, man skal være opmærksom på, at det hele jo er gennemsyret af vores kristne arv. Man kan diskutere, om man skal sige kristne

værdigrundlag eller ikke, det diskuterede hr. Langballe og fru Videbæk, jeg vil sige, at det er præget af det kristne livssyn og det kristne menneskesyn, det ser vi jo allerede i art. 2, det gennemsyret det hele. Der er respekten for mennesket, der er tolerancen, som står ovre i mindretalsbeskyttelsen og i menneskerettighederne og alle de grundvilkår, man giver mennesket i charteret for at respektere menneskets værdighed og dets rettigheder. Der er respekten for livet, som også er centralt i det kristne livssyn, som er praktisk udmøntet i en forstærkelse af miljøbeskyttelsen.

Så står der jo faktisk også, at det er den religiøse arv, men der er jo også anden arv end den religiøse, må man erkende. Der er en kulturel arv og en humanistisk arv, og den religiøse arv, ja, den er jo fortrinsvis præget af kristendommen og de værdier, som så udspringer af den.

Når fru Videbæk så bekymret nævner, fru Videbæk er det ikke selv, denne her tale om, at man sletter kirkerne, så er det jo ikke rigtigt, som hr. Claus Larsen-Jensen var inde på. I art. 51 står der jo præcis, at man respekterer og ikke anfægter og ikke må anfægte den status, som kirker og religiøse sammenslutninger har i henhold til national lovgivning.

Man kan altid diskutere, om man skal gøre mere eller mindre ud af det, men det væsentlige er jo her, at den religiøse arv er der, at det kristne livssyn har gennemstrømmet traktaten.

Fru Holmsgaard var inde på et femte forbehold. Det ved jeg altså ikke. Der er jo tale om, at et kan blive skiftet ud med et andet, det giver ikke fem, det giver i så fald et, der går ind, og et, der går ud.

Det væsentlige er jo her, at det nationale kompromis, som fortrinsvis SF jo var med til at lave i 1992-93, er mellemstatsligt, og det mellemstatslige forsvinder og bliver overstatsligt. Hvis vi så skal respektere og prøve at holde forbeholdet, som det var tænkt i 1993, så kræver det, at vi får en protokol hjem, som ligesom i Amsterdamtraktaten formulerer det, så det passer til det, der var hensigten i 1993.

Det, der er vores opgave i de kommende forhandlinger, er at sørge for, at traktaten står der, forbeholdene står der, men selvfølgelig at de så godt, som det overhovedet er muligt, svarer til hensigten i 1993. Det er ikke fifleri, det er at overholde kontrakten fra 1993 med befolkningen.

Derfor er det traktaten, det drejer sig om, og det er traktaten, man skal diskutere, og det skal